

SAMHANDLINGSMODELLEN – FOR UNGE I UTENFORSKAP

I Saltdal har bedriftene Vev-Al-Plast og Ribo samarbeidet om å utvikle og bygge opp et solid tilbud til ungdom i utenforskap. 'Samhandlingsmodellen' har sitt opphav i kunnskapsbanken som fantes på Vensmoen HVPU og er utviklet og tilpasset gjennom nesten 30 år. Modellen er en unik metode som hjelper ungdommer med utfordringer i starten av voksenlivet tilbake til utdanning og ordinært arbeidsliv.

Dette er et enestående tilbud som ikke kan sammenlignes med andre behandlingsopplegg fra andre aktører. Det unike med metoden er oppfølging 24/7 og fokuset på selvstendigjøring og muligheter til tross for ungdommens problemer eller diagnoser.

I Samhandlingsmodellen har Ribo ansvaret for den helsefaglige kompetansen der Helse Nord er oppdragsgiver. Vev-Al-Plast har ansvar for arbeidstrening og arbeidslivsbasert kompetanse, med NAV som oppdragsgiver.

Tilbudet er tilpasset de mest ressursvake ungdommene, og de har før de kommer til Ribo og Vev-Al-Plast vært i gjennom mange tilgjengelige hjelpetiltak uten å lykkes, og er i ferd med å havne i kategorien ung ufør. Det er en svært variert og sammensatt gruppe med mange forskjellige diagnoser, og de fleste er meget ressurskrevende for kommuner og saksbehandlere.

Til tross for dette lykkes vi med å få over 50% av ungdommene ut i jobb eller skole.

Gjennom nesten 10 år har NTNU drevet uavhengig forskning på Samhandlingsmodellen, så resultatene er kvalifiserte og svært godt dokumentert. NTNU er meget positive til Samhandlingsmodellen og fortsetter forskningen, og de har nå tre grupper med forskjellige fokusområder involvert i dette.

Samhandlingsmodellen finansieres gjennom eksisterende midler som allerede er innvilget. I regnestykket inngår deltakeren med sin AAP (Arbeidsavklaringspenger/NAV), Vev-Al-Plast med AFT-plasser og Ribo's sengeposter gjennom Helse Nord.

Både Ribo og Vev-Al-Plast er ideelle organisasjoner der ingen eventuelle overskudd overføres til eiere, alt pløyes tilbake til videre drift.

Det har den siste tiden vært stort fokus på det økende antallet unge som blir uføre. Nå viser også NAV's egne tall en svært kraftig økning i antall unge uføretrygdede, for aldersgruppen 20 til 24 år har antallet mer enn doblet seg siden 2010. For gruppen mellom 25 og 29 år sier NAV at økningen er på hele 177%.

Fremover vil dette kunne få store konsekvenser for kommunenes ulike budsjetter, f.eks. innen helse og sosiale stønader. Samtidig mangler Salten og Nordland arbeidskraft. Det er svært viktig for regionen å få flyttet denne store arbeidskraftreserven fra trygd til inntektsbringende arbeid.

Samfunnsgevinsten ved å lykkes i så stor grad med rehabilitering er meget stor. Det gir ikke bare en bedre kommuneøkonomi, minst like viktig er økt livskvalitet for ungdommene og samfunnet rundt dem.

Gjennom de siste par årene har Saltdal kommune jobbet med et prosjekt for å styrke og fremme Samhandlingsmodellen. I prosjektgruppa deltar Ribo, Vev-Al-Plast og Saltdal Kommune og prosjektet ledes av Saltdal Utvikling v/prosjektleder Brit-Elin Paulsen.

Målet er på kort sikt å øke tilbudet av deltakerplasser, og på lengre sikt å etablere et nasjonalt ressurs- og kompetansesenter på Vensmoen i Saltdal. Samhandlingsmodellen skal på sikt bli et tilbud på nasjonalt nivå.

Samhandlingsmodellen er pr. i dag et tilbud til alle kommunene i Nordland. Det ligger imidlertid en begrensning for modellen i samarbeidet mellom NAV og Helse Nord, der NAV kun har inntaksområde i Nordland, mens Helse Nord har inntaksområde i både Nordland, Troms og Finnmark. Dette begrenser Samhandlingsmodellen foreløpig til kun å ta i mot deltakere fra Nordland.

Prosjektgruppa jobber derfor med spesielt stort fokus på denne utfordringen, og er i god dialog med Helse Nord og NAV for å finne en løsning.

Ribo og Vev-Al-Plast fortsetter gjennom Samhandlingsmodellen å bidra til at enda flere ungdommer i Salten og Nordland får et tilpasset tilbud som bringer over 50% ut i jobb eller utdanning.

Samhandlingsmodellen presenteres nærmere under Regionrådets møte i Saltdal. Det er svært viktig at våre nabokommuner er godt kjent med dette tilbudet, og at vi jobber med å utvide dette. Det er gjennomført en del presentasjoner for saksbehandlere på lokale NAV-kontor, men vi kommer gjerne ut på forespørsel til andre aktører, for mer utfyllende informasjon om modellen.

Kontaktopplysninger er:

Ribo: Kurt Johansen, kgj@ribo.no, tlf. 915 53603
Sven Roger Johnsplass, srj@ribo.no, tlf. 982 09714

Vev-Al-Plast: Dagfinn Bendixen, db@vap.no, tlf. 906 03330
Bengt-Arne Sundsfjord, bas@vap.no tlf. 970 30799